

РЪДИАРД КИПЛИНГ ОТКЪДЕ СЕ ВЗЕХА БРОНЕНОСЦИТЕ

Превод от английски: Валери Петров, 1996

chitanka.info

Ето ти, о, мое Безценно съкровище, още една приказка от Минало-свършените времена.

Имаше точно по средата на тези времена един Хоцкав-боцкав Таралеж и той живееше край бреговете на мътната Амазонка, като се хранеше с охлюви и тям подобни. И на същите брегове на мътната Амазонка живееше една Бавна-плавна Костенурка, която пък се хранеше с крехки марулки и тъй нататък. И те бяха големи приятели. И дотук всичко е добре, нали?

Да, но през същия този период на Минало-свършените времена имаше и един Пъстър ягуар и той също живееше край бреговете на мътната Амазонка, и то като се хранеше с всичко, което можеше да улови. Не успее да си улови сърничка — ще си хапне маймуна; не хване маймуна — яде жаби и бръмбари; а когато не успяваше да си хване дори жаба или бръмбар, той отиваше при своята Майка ягуарка — шарка до шарка — и тя го учеше как да яде таралежи и костенурки.

— Помни, синко — повтаряше му всеки път тя, като люлееше изящно опашката си насам-натам, натам-насам, — щом уловиш Таралеж, трябва да го пуснеш във водата, за да се разгъне; а щом уловиш Костенурка, трябва да я изчоплиш от черупката ѝ с лапа.

И дотук, мое Безценно съкровище, всичко вървеше отлично.

И ето че през една прекрасна нощ край бреговете на мътната Амазонка Пъстрият ягуар откри Хоцко-боцко и Бавна-плавна, които се бяха сгушили под едно паднало дърво. Те нямаха къде да избягат и затова Хоцко-боцко се сви на кълбо, защото беше Таралеж; а Бавна-плавна си скри главата и краката в черупката, защото беше Костенурка; и дотук още, мое Безценно съкровище, всичко е добре, нали?

— Внимавайте, вие двете, защото това е много важно! — каза Пъстрият леопард. — Майка ми каза, щом срещна Таралеж, да го пусна във водата, за да се разгъне; а щом срещна Костенурка, да я изчопля от черупката ѝ с лапа. Но кое от вас е Таралеж и кое Костенурка? Кълна се в петната си, не ми е ясно!

— А добре ли си запомнил какво е казала майка ти? — каза Хоцко-боцко. — Сигурен ли си, че ти е казала точно така? Може би тя ти е казала, щом разгънеш Костенурка, да я изчоплиш от водата, а щом срещнеш Таралеж, да го пуснеш върху черупката му?

— Да, добре ли си спомняш какво ти е казала? — каза Бавна-плавна.

— Може би ти е казала, щом срещнеш Таралеж, да му пуснеш вода в черупката, а щом изчоплиш Костенурка, да си разгънеш лапата?

— Не беше така! — каза Пъстрият ягуар, но се чувстваше малко объркан и каза: — Все пак повторете ми го по-ясно, моля!

— Щом пуснеш лапата си във водата, трябва да я разгънеш с Таралеж — каза Хоцко-боцко. — Това е главното, запомни го!

— А пък щом разгънеш Костенурка в лапата си — каза Бавна-плавна, — трябва да изчоплиш водата с черупка. Какво има за разбиране?

— Петната ме засърбяха от вас! — каза Пъстрият ягуар. — И после, никой не ви е искал съвет. Аз питах само кое от вас е Таралеж и кое Костенурка.

— Това няма да ти кажа — каза Хоцко-боцко. — Но ако настояваш, можеш да ме изчоплиш от черупката ми.

— Аха! — каза Пъстрият ягуар. — Сега знам — ти си Костенурка. Мислеше, че няма да те позная, а? Сега ще видиш!

И той я тупна със своята ноктеста цапа-лапа, но Хоцко-боцко се беше свил вече на кълбо и иглите му се забодоха в цапа-лапата на Ягуара. И не стига това, ами от удара Хоцко-боцко излетя в тъмния храсталак, където върви го намери! Пъстрият ягуар засмука лапата си и от това бодлите го забоцкаха още повече. Той дълго време не можеше да говори, а когато заговори, каза:

— Сега разбрах, че онова не е било Костенурка. Само че отде да зная — и той се почеса по тила със здравата си лапа, — отде да зная, че това е Костенурка?

— Костенурка съм, ако щещ, вярвай! — каза Бавна-плавна. — И майка ти е била права. Тя ти е казала да ме изчоплиш с лапа от черупката ми — хайде почвай!

— Но преди малко ти не казваше, че тя ми е казала така! — каза Пъстрият ягуар, като смучеше бодлите от цапа-лапата си, която ужасно го болеше. — Ти казваше, че тя ми била казала съвсем различно нещо!

— Добре, да кажем, че ти казваш, че аз съм била казала, че тя била казала нещо съвсем различно. Е, къде е толкоз разликата? Ако тя е казала това, което ти казваш, че аз съм казала, че тя била казала, все едно, че съм казала това, което тя е казала, че е казала. От друга страна, ако, според теб, тя е казала да ме изчоплиш от водата с лапата

си, а не да ми разгънеш във водата черупката, тогава прави каквото щеш, твоя си работа!

— Но ти ей сега каза, че искаш да те изчопля с лапа от черупката ти! — каза Пъстрият ягуар.

— Ако напрегнеш паметта си, ще си спомниш, че не съм ти казала нищо подобно. Казах само, че майка ти е казала да ме изчоплиш от черупката ми — каза Бавна-плавна.

— А какво ще стане, ако го направя? — каза Пъстрият ягуар, като сумтеше от подозрителност.

— Това не знам, защото досега не са ме изчопляли; но мога да те уверя, че ако искаш да не ме видиш вече, трябва само да ме пуснеш във водата.

— Не ти вярвам — каза Пъстрият ягуар. — Ти преди смеси нещата, които майка ми беше казала, с другите неща, за които питаше дали съм сигурен, че не ми ги е казала, и аз сега не знам къде ми е главата, къде опашката. А сега ми казваш нещо съвсем ясно и от него ми става още по-мътно. Майка ми каза да пусна едно от вас двете във водата и понеже ти много настояваш да те пусна, аз мисля, че ти всъщност не искаш да те пусна. Скачай веднага в мътната Амазонка!

— Добре, но предупреждавам те, че майка ти няма да те похвали. Да не й кажеш после, че не съм ти казала, че... — каза Бавна-плавна.

— Ако кажеш още една дума за това, какво ми била казала майка ми... — започна Ягуарът; но преди да завърши, Бавна-плавна се беше вече гмурнала спокойно в мътната Амазонка.

Тя изплува грамадно разстояние под водата и излезе на суша там, където я чакаше Хоцко-боцко.

— На косъм бяхме! — каза Хоцко-боцко. — Никак не ми харесва този Пъстър ягуар. — Ти какво му каза, че си?

— Казах му, че съм истинска Костенурка — както си е, — но той не ми повярва и ме накара да скоча в реката, за да види дали наистина съм, и като видя, че съм, много се учуди. Сега търси Майка си, да й се оплаче. Чува ли го?

И те чува как Пъстрият ягуар ревеше сред дърветата и храстите край брега на мътната Амазонка; и чува как Майка му пристигна.

— Синко, синко! — каза Майка му, като люлееше изящно опашката си насам-натат, натат-насам. — Какво пак си направил, което не е трябвало да правиш?

— Майко, едно животно искаше да го изчопля от черупката му и аз се опитах, а то ми набоцка цапка-лапката със своите бодлиииии! — каза Пъстрият ягуар.

— Синко, синко! — каза Майка му, като люлееше изящно опашката си насам-натам, натам-насам. — По бодлите в цапка-лапката ти разбирам, че това животно е било Таралеж. Трябваше да го пуснеш във водата.

— Аз пуснах във водата едно друго животно. То казваше, че е Костенурка, но аз не му повярвах, а то беше, и се гмурна във водата и не излезе вече, и аз не съм хапнал нищичко днес и нека да се преселим на друго място! Край тази мътна Амазонка всички животни са похитри от мен!

— Синко, синко! — каза Майка ягуарка — шарка до шарка, — като люлееше изящно опашката си насам-натам, натам-насам. — Слушай и запомни какво ще ти кажа: Таралежът се свива на кълбо и бодлите му стърчат на всички страни. По това ще го познаеш, че е Таралеж.

— Тази Пъстрокожа госпожа съвсем не ми харесва — каза Хоцко-боцко, скрит в сянката на едно широко листо. — Кой я знае какво още знае!

— Костенурката не се свива на кълбо — продължи Майка ягуарка — шарка до шарка, — като люлееше изящно опашката си насам-натам, натам-насам. — Тя си скрива главата и краката в черупката. По това ще я познаеш, че е Костенурка.

— Тази Пъстрокожа госпожа и на мен съвсем-съвсем не ми харесва! — каза Бавна-плавна. — Уроците ѝ са така ясни, че дори и Пъстрият ягуар ще ги запомни. Жалко, Хоцко-боцко, че не знаеш да плуваш!

— Ти мисли за себе си! — каза Хоцко-боцко. — Представи си само колко щеше да ти е добре, ако можеше да се свиваш на кълбо! Опасно става! Чувай, чувай го само!

И наистина Пъстрият ягуар седеше край брега на мътната Амазонка, смучеше си бодлите от лапата и повтаряше:

*— Не се свива, а се гмурка —
значи, че е Костенурка!*

*Свива се, а пък не плава —
Таралеж е то тогава!*

— Това ще го забрави утре по това време! — каза Хоцко-боцко.
— Помогни ми, Бавна-плавна, да се науча да плувам!

— Чудесно! — каза Бавна-плавна. — Горе главата!

И помогна на Хоцко-боцко да си държи горе главата, когато той скочи в мътната Амазонка и почна да се учи да плува.

— От тебе ще стане отличен плувец — каза тя. — Сега, ако ми поразтегнеш гръбните плочки, аз пък ще упражня малко свиване на кълбо. Може да ми потрябва.

Хоцко-боцко й поразтегна плочките и Костенурката с мъки и усилия успя да се поизвие мъничко.

— Чудесно! — каза й той. — Но засега стига — лицето ти е посивяло. Помогни ми сега да усъвършенствам гръдното плуване, за което казваш, че било тъй лесно.

И Хоцко-боцко продължи да се упражнява, а Бавна-плавна плуваше до него.

— Чудесно! — каза Бавна-плавна. — Още малко и ще плуваш като кит. А сега бъди тъй добър, отпусни ми задните и предните плочки с по още две дупки. Искам да опитам това очарователно „гръбно сгъване“, за което казваш, че било тъй лесно. Пъстрият ягуар ще има да се чуди!

— Чудесно! — каза Хоцко-боцко, още мокър от мътната Амазонка. — Уверявам те, че вече не бих могъл да те отлича от своите роднини! Още две дупки, казваш? Така! Малко повечко изражение, моля, и недейте пъшка толкоз, че Пъстрият ягуар може да ни чуе! Като свършиш, бих искал да опитам плуването под вода, за което казваш, че било тъй лесно. Пъстрият ягуар ще има да се чуди!

И Хоцко-боцко се гмурна в мътната Амазонка, а Бавна-плавна заплува до него под водата.

— Чудесно! — каза Бавна-плавна. — Повечко внимание при задържането на въздуха, и ти ще можеш да се заселиш на дъното на мътната Амазонка. А сега аз ще поупражня малко това йогийско увиване на задните крака зад ушите, за което казваш, че било извънредно удобно. Пъстрият ягуар ще има да се чуди!

— Чудесно! — каза Хоцко-боцко. — Но задните ти плочки са се поразместили и вече не седят една до друга, а се застъпват.

— Това е от упражненията — каза Бавна-плавна. — Аз пък забелязвам, че твоите бодли са почнали да се слепват помежду си; преди приличаше на бодлив кестен, а сега повече напомняш борова шишарка.

— Така ли? — каза Хоцко-боцко. — Това е от многото киснене във водата. Пъстрият ягуар ще има да се чуди!

И те продължиха да се упражняват до сутринта, като си помагаха взаимно; а когато слънцето се издигна високо, спряха да си починат и да се изсушат. И тогава видяха, че много са се изменили.

— Хоцко-боцко — каза Костенурката, след като закусиха. — Аз не съм, каквато бях вчера. Но мисля, че ще бъде много забавно, когато Пъстрият ягуар ме види!

— И аз съм съвсем друг — каза Хоцко-боцко, — но роговите люспи представляват голям напредък в сравнение с бодлите, без да споменавам, че вече умея да плувам. О, Пъстрият ягуар ще има да се звери! Хайде да го потърсим!

И скоро те съгледаха Пъстрия ягуар, който си лекуваше още цапа-лапата, пострадала предишния ден. Като ги видя, той толкова се смая, че тръгна заднишком и се търкулна три пъти поред върху шарената си опашка.

— Добро утро! — каза Хоцко-боцко. — Как е здравето на вашата изящна Госпожа майка?

— Благодаря, добре — каза Пъстрият ягуар. — Но извинявам се, че не мога в момента да си спомня с кого имам честта да разговарям.

— Това не е много любезно от ваша страна — каза Хоцко-боцко, — като се има предвид, че вчера по това време вие се опитахте да ме изчоплите от черупката ми.

— Но вие нямахте черупка, а само бодли! — каза Пъстрият ягуар. — Много добре си ги спомням. Погледнете ми лапата!

— Не се извинявайте. Вие ме накарахте да скоча в мътната Амазонка, за да се удавя! — каза Бавна-плавна. — Бързо забравяте и сте твърде невъзпитан!

— Не си ли спомняте поне какво ви научи вашата Майка — каза Хоцко-боцко.

— Не се свива, а се гмурка —
значи, че е Костенурка!
Свива се, а пък не плава —
Таралеж е то тогава!

И тогава двамата приятели се свиха на кълбета и се затъркаляха все по-бързо и по-бързо в кръг около Пъстрия ягуар, докато очите на Пъстрия ягуар започнаха да се въртят като колела на велосипед.

Товага той изтича да извика Майка си.

— Майко — каза ѝ той, — в гората има две нови животни: едното, дето ти казваше, че не плувало, плува; а другото, дето ти казваше, че не се свивало, се свива; и, изглежда, че са си поделили по равно обвивките, защото вчера едното беше много бодливо, а другото — съвсем гладко, а пък сега и двете носят еднакви люспести брони. И освен това, Майко, те се търкалят, търкалят в кръг и на мен ми се завива свят от тях!

— Синко, синко! — каза Майка ягуарка, като люлееше изящно опашката си насам-натам, натам-насам. — Таралежът си е Таралеж и не може да бъде друго освен Таралеж; и Костенурката също си е Костенурка и не може да стане друго.

— Но те са станали нещо, което не е Таралеж и не е Костенурка. Те имат от двете по малко и аз не им знам името!

— Глупости! — каза Майка ягуарка. — Всяко нещо си има име и на твое място — понеже казваш, че носели броня — временно, докато узнаем истинското им име, бих ги нарекла „броненосци“. И бих ги оставила на мира.

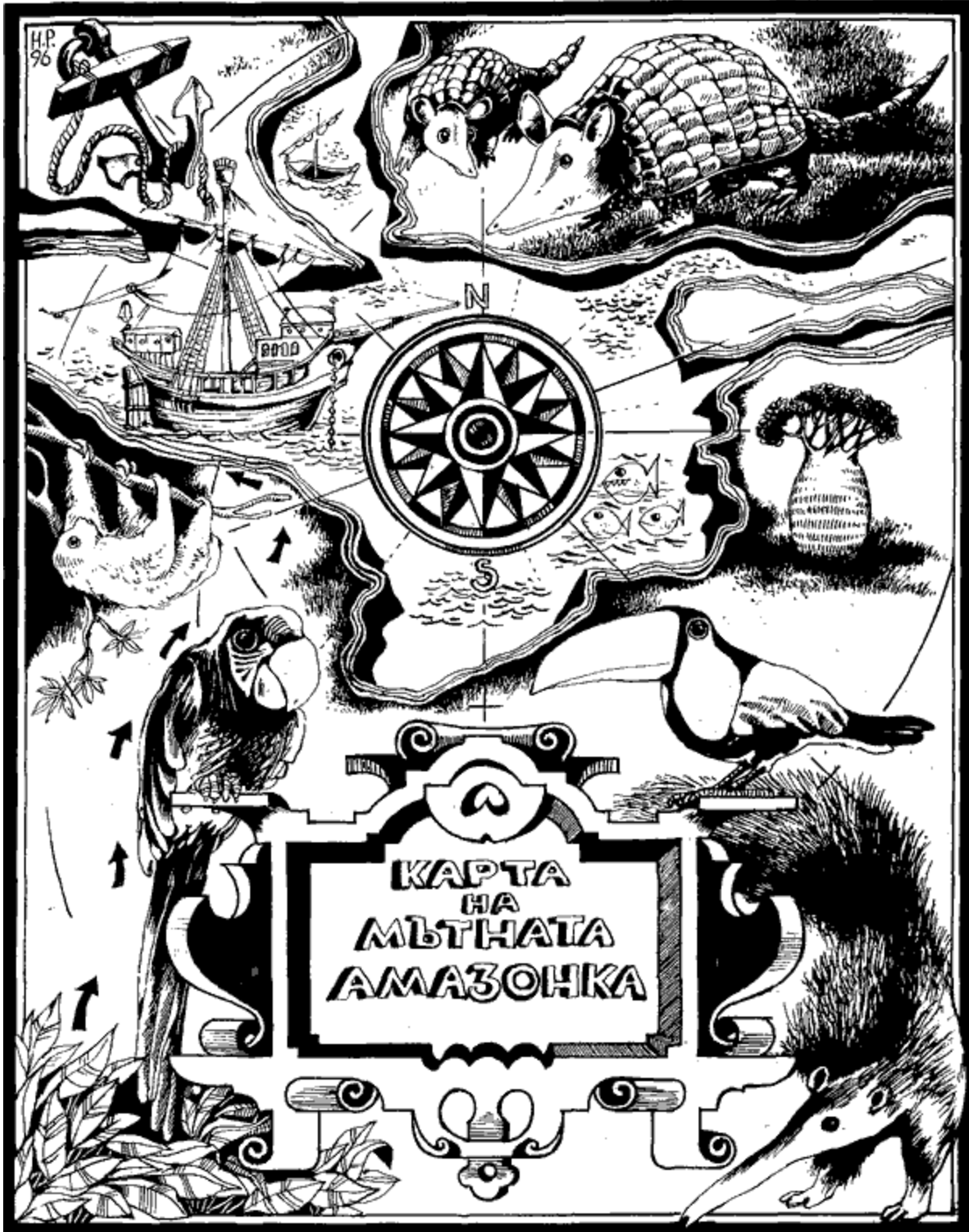
И Пъстрият ягуар направи, каквото каза Майка му, особено що се отнася до оставянето на мира. Но странното е, о, мое Безценно съкровище, че временното им име остана за дълго и от този ден до днес всичко живо по бреговете на мътната Амазонка нарича Хоцко-боцко и Бавна-плавна с името „броненосци“ или, както казват местните хора — „армадило“. Другаде живеят Таралежи и Костенурки (в нашата градина също ги има, нали?), но онези първите, хитрите, които приличат на борови шишарки заради техните люспи, наредени като керемидки една връз друга, и които се появиха в онези далечни

Минало-свършени времена по бреговете на мътната Амазонка, и до днес се наричат „броненосци“ заради голямата им хитрост.

И това, о, мое Безценно съкровище, е добре, нали?

* * *

Ах, как искам да замина —
вече съм съвсем голям!
Ето „Дон“ и „Магдалина“
ходят всеки месец там!
Безчислена флотилия
изпратил съм в Бразилия,
а сам стоя на кея!
Ще ида ли в Бразилия,
Бразилия,
Бразилия?
Ще видя ли Бразилия,
преди да остареея?
Там тропично слънце жари,
там е друго, там е юг!
Армадили, ягуари —
де ще ги намериш тук!
А всички, посетили я,
разказват за Бразилия
и зверовете в нея!
Ще ида ли в Бразилия,
Бразилия,
Бразилия?
Ще видя ли Бразилия,
преди да остареея?

Това тук е много фънтъстична карта на мътната Амазонка, нарисувана с червено и черно мастило. Тя няма нищо общо с приказката, освен че в горния ѝ край съм нарисувал два броненосца (животни, не параходи). Най-фънтъстични са привключенията, които са се случили на хората, които са пътували по пътя, който е отбелязан с червено. Като почнах да рисувам картата, мислих да я напълня с броненосци, маймуни, големи змии и много, много ягуари, но после по ми се доиска да опиша върху нея с червено фънтъстични привключения. Почвай от долния ляв ъгъл и като следваш малките стрелки, ще стигнеш по този крив път право там, дето привключенците са се завърнали по домовете си на кораба „Царски тигър“. На тази фънтъстична рисунка всичко е написано ясно, така че не можеш да сбъркаш кое е привключение и кое — дърво или кораб.

Тук виждаш на една картина цялата приказка за Ягуара и Таралежа и Костенурката и Броненосците. Откъдето и да я погледнеш, тя изглежда почти същата. Костенурката е в средата — тя се учи да се свива на кълбо и затова черупката ѝ се е разпукала и плочките са се отдалечили една от друга. Тя е нарисувана върху Таралежа, който я чака, за да почне после той да се учи да плува. Таралежът е японски таралеж, защото когато трябваше да го рисувам, не можах да намеря нито един от нашите, дете сноват из градината (беше пладне и те се бяха заврели да спят под гиргините). Пъстрият ягуар наднича към двете животни и едната му цапка-лапка е превързана от Майка му, защото се е набол, като е чоплел Таралежа от черупката му. Той е много учуден от упражненията на Костенурката, а освен това лапата го боли. Остроносото нещо, върху което Ягуарът се опитва да се изкатери, е новото животно — Броненосец, — в което Костенурката и Таралежът ще се превърнат, като се научат да се свиват и да плуват. Тази картина е вълшебна и това е една от причините, поради които не съм нарисувал мустаците на Ягуара. Другите причини са в това, че той беше още малък и нямаше мустаци. Галеното име на Ягуара беше Дофл — Майка му винаги така му викаше.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.